

L Ö G

um eftirlit með útlendingum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Heimilt er dómsmálaráðherra að ákveða með reglugerð, að útlendingar, sem koma til landsins eða fara þaðan, skuli hafa vegabréf eða önnur kennivottorð.

Dómsmálaráðherra getur kveðið á um, hvort í vegabréfi (kennivottorði) skuli vera áritun (visum) um heimild til að koma til landsins.

Samkvæmt reglum, sem dómsmálaráðherra setur, má gefa út sérstök ferðaskilríki handa útlendingi, sem eigi getur með öðrum hætti aflað sér vegabréfs eða annars kennivottorðs.

2. gr.

Hver sá, sem kemur til landsins eða fer þaðan, er skyldur til, samkvæmt reglum, sem dómsmálaráðherra setur, að gefa sig fram við vegabréfaeftirlitið, sýna vegabréf sitt eða annað kennivottorð og veita þær upplýsingar, sem nauðsynlegar eru.

Stjórnendur skipa og loftfara eru skyldir til að fara eftir reglum um framkvæmd vegabréfaskoðunar.

3. gr.

Útlending, er kemur hingað á íslenzku eða erlendu skipi eða loftfari og heyrir til áhöfn skipsins eða loftfarsins, má eigi afskrá, nema með leyfi dómsmálaráðherra. Stjórnandi farartækisins ber ábyrgð á, að afskráning fari ekki fram án leyfis. Ef ætlunin er að skrá útlending á íslenzkt eða erlent skip eða loftfar hér á landi, ber tafarlaust að tilkynna það lögreglunni. Stjórnandi farartækisins skal ganga úr skugga um, hvort útlendingurinn hafi nauðsynlegt atvinnuleyfi.

Skipstjóri, útgerðarmaður eða umboðsmaður hans hér á landi eru skyldir til að endurgreiða þann kostnað, sem brot á framangreindum reglum kann að valda hinu opinbera vegna ólöglegar dvalar útlendingarsins og heimsendingar hans, svo og kostnað vegna heimsendingar skipverja, sem strokið hefur í land eða orðið þar eftir, eða flutning hans um borð í skipið aftur. Dómsmálaráðherra getur sett reglur um skyldur skipstjóra, útgerðarmanns eða umboðsmanns hans hér á landi til að endurgreiða kostnað, er fallið hefir á hið opinbera vegna dvalar laumufarþega hér á landi og heimsendingar þeirra.

Reglur 2. málsg. gilda, eftir því sem við á, um flugstjóra, flugfélög eða umboðsmenn þeirra hér á landi.

4. gr.

Dómsmálaráðherra veitir leyfi þau, sem þarf til landgöngu og dvalar samkvæmt lögum þessum. Hann getur veitt lögreglustjórum heimild til útgáfu slíkra leyfa, svo og sendiherrum og ræðismönnum Íslands erlendis.

5. gr.

Útlendingar, sem þurfa sérstaka heimild til landgöngu samkv. ákvæðum 2. málsg. 1. gr. (visum), mega ekki dvelja hér lengur en vegabréfsáritun segir til um, nema sérstakt leyfi komi til.

Öðrum útlendingum er óheimilt án sérstaks leyfis að dvelja hér á landi lengur en þrjá mánuði í senn, frá því að þeir koma til Íslands, Danmerkur, Finnlands,

Noregs eða Svíþjóðar frá einhverju öðru landi. Draga ber frá nefndu þriggja mánaða tímabili þann tíma, er nemur dvöl útlendingsins í framangreindum löndum á síðustu sex mánuðum fyrir seinustu komu hans hingað. Ef sá tími samanlagður er lengri en þrjú mánuðir, er landganga óheimil án sérstaks leyfis.

Nú hefir útlendingur, sem 2. málsgr. tekur til, hlotið dvalarleyfi í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð, og skal honum þá heimilt, meðan það leyfi er í gildi, að dvelja hér á landi án sérstaks leyfis í allt að þrjú mánuði frá komudegi að telja. Frá þriggja mánaða tímabilinu ber þó að draga þann tíma, sem útlendingur hefir dvalið hér á síðustu sex mánuðum fyrir seinustu komu hans hingað. Nemi sú dvöl meiru en þremur mánuðum, þarf útlendingurinn sérstakt leyfi til landgöngu.

6. gr.

Um rétt útlendings til þess að ráða sig í vinnu, stöðu eða starf, vinna sjálfstætt eða starfrækja atvinnufyrirtæki hér á landi gilda ákvæði laga nr. 39 15. marz 1951, um rétt erlendra manna til að stunda atvinnu á Íslandi.

7. gr.

Í samninga við önnur ríki má setja ákvæði um gagnkvæmar undanþágur frá reglum um dvalarleyfi.

8. gr.

Heimilt er dómsmálaráðherra að ákveða með reglugerð, að þeir, sem hýsa útlendinga gegn greiðslu eða ókeypis, skuli tilkynna það lögreglunni og veita þær upplýsingar um útlendinginn, sem nauðsynlegar eru.

Ráðherra getur ákveðið, að þeir, sem hýsa útlendinga gegn greiðslu, skuli, auk tilkynninga þeirra, er að framan greinir, eða í stað þeirra, halda löggilta gestabók, sem lögreglan hefir aðgang að. Bókina skal geyma a. m. k. í tvö ár, eftir að hún er fullskráð.

9. gr.

Útlendingur er skyldur til að færa sönnur á, að hann sé sá, er hann segist vera, ef lögreglan krefst þess í tilefni af upplýsingum, sem veittar hafa verið samkv. 8. gr. eða af öðrum ástæðum.

Dómsmálaráðherra getur sett sérstakar reglur um tilkynningarskyldu útlendinga, meðan þeir dvelja hér á landi, svo og fyrirskipað, að þeir skulu ávallt bera vegabréf eða önnur kennivottorð og sýna þau lögreglunni, ef krafizt er. Í reglugerð má kveða á um skyldu þjóðskrár og sjúkrasamlaga til þess að láta lögreglunni í té upplýsingar um útlendinga.

10. gr.

Meina ber útlendingi landgöngu:

1. Ef hann fullnægir ekki þeim reglum, sem settar eru samkv. 1. gr. um ferðaskilríki og vegabréfsáritun, svo og samsvarandi reglum í Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð, ef hann ætlar að ferðast til þeirra landa.
2. Ef ætla má, að hann hafi eigi nægileg fjárráð sér til framfærslu hér á landi eða í Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð, ef hann ætlar að fara til þeirra landa, svo og til heimferðar.
3. Ef ætla má, að hann hafi í hyggju að ráða sig í vinnu hér á landi eða í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð, án þess að hafa aflað sér leyfis til þess fyrirfram.
4. Ef ætla má, að hann muni vinna fyrir sér hér á landi, í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð á ólögætatan eða óheiðarlegan hátt.
5. Ef hann hefir verið dæmdur hér á landi eða erlendis í refsivist eða ætla má af öðrum ástæðum, að hann muni fremja refsiverðan verknað hér á landi eða í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð.

6. Ef ætla má af fyrri hegðun hans eða af öðrum ástæðum, að tilgangur hans með komu hingað til lands eða til Danmerkur, Finnlands, Noregs eða Svíþjóðar sé að fremja skemmdarverk, stunda njósnir eða ólöglega upplýsingastarfsemi.
7. Ef honum hefir verið vísað héðan úr landi eða úr Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð, og hann reynir að koma aftur án leyfis.

Heimilt er enn fremur að meina útlendingi landgöngu, ef nauðsynlegt er talið af öðrum ástæðum en þeim, er í 1. málsg. segir.

Lögreglustjóri kveður upp úrskurð um synjun landgönguleyfis eins fljótt og unnt er eftir komu útlendingis til landsins.

Nú ber útlendingur, að hann hafi orðið að leita sér hælís sem pólitískur flóttamaður, enda teljist framburður hans sennilegur, og má lögreglan þá eigi meina honum landgöngu. Leggja ber málið án tafar fyrir dómsmálaráðherra til úrskurðar.

Samkvæmt ákvörðun dómsmálaráðherra má meina útlendingi landgöngu, ef ætla má af öðrum ástæðum en um ræðir í 1. málsg., að hann sé kominn hingað til starfa eða athafna, sem eru ólöglegar, ósæmilegar eða hættulegar hagsmunum ríkis eða almennings, eða högum útlendingisins er að öðru leyti svo háttáð, að vist hans hér á landi megi teljast hættuleg eða bagaleg hagsmunum ríkis eða almennings. Nú telur lögreglustjóri, að meina beri útlendingi landgöngu af ástæðum, sem raktar eru í þessari málsg., og ber þá að leggja málið undir úrskurð ráðherra svo fljótt sem því verður við komið.

Dómsmálaráðherra getur sett sérstakar reglur um synjun landgönguleyfis fyrir laumufarþega.

11. gr.

Dómsmálaráðherra er heimilt að vísa útlendingi úr landi:

1. Ef meina hefði mátt útlendingnum landgöngu af ástæðum, sem raktar eru í 1. málsg. 10. gr., og þær ástæður eru enn fyrir hendi.
2. Ef hann, af ásettu ráði eða þrátt fyrir aðvörun lögreglunnar, vanrækir ítrekað tilkynningarskyldu samkvæmt lögum þessum.
3. Ef hann brýtur gegn reglum um vegabréfsáritun, dvalarleyfi eða atvinnuleyfi eða skilyrðum, sem þau eru bundin. Sama gildir, ef hann hefir aflað sér leyfis með vísitandi röngum upplýsingum eða með því að leyna í blekkingarskyni atvikum, er máli skipta.
4. Ef áframhaldandi dvöl hans hér á landi telst hættuleg hagsmunum ríkisins eða almennings, eða vist hans er óæskileg af öðrum ástæðum.

Nú er heimilt að vísa útlendingi úr landi, og getur dómsmálaráðherra þá, ef ástæður mæla með því, lagt fyrir hann að verða brott úr landi innan ákveðins frests, sem ráðherra tiltekur, enda sjái lögreglan um, að þeim fyrirmælum verði hlýtt.

12. gr.

Lögreglustjóra er heimilt að vísa útlendingi úr landi:

1. Ef hann hefir komið inn í landið án þess að gefa sig fram við íslenska, danska, finnska, norska eða sænska vegabréfaeftirlitið.
2. Ef honum hefir áður verið vísað héðan úr landi og hann er kominn til landsins aftur án tilskilins leyfis.

Lögreglustjóri getur enn fremur vísað úr landi útlendingi, sem ekki er danskur, finnskur, norskur eða sænskur ríkisborgari, ef honum hefir áður verið vísað úr landi í Danmörku, Finnlandi, Noregi eða Svíþjóð og bannað að koma þangað aftur, en kemur til Íslands án þess að hafa fengið leyfi til komu þangað eða til þess eða þeirra landa, er að framan greinir.

Ef um er að ræða tilvik, er falla undir 4. málsg. 10. gr., getur lögreglustjóri þó eigi vísað manni úr landi, en leggja ber þá málið undir úrskurð dómsmálaráðherra svo fljótt sem unnt er.

13. gr.

Nú hefir útlendur maður settur að hér á landi, og skal þá vísa honum burt, ef hann verður, áður en hann hefir dvalið hér full fimm ár samfleytt, sekur að lagadómi um verk, sem svívirðilegt er að almenningsáliti. Skal þá tekið fram í refsidómi, að sökunautur skuli verða af landi burt, þegar hann hefir þolað refsingu samkvæmt dómnum.

14. gr.

Nú hefir ákvörðun verið tekin um að vísa útlendingi úr landi, samkv. 11., 12. eða 13. gr., og má þá jafnframt ákveða, að lagt sé fyrir hann bann gegn endurkomu til landsins, annaðhvort um tiltekinn tíma eða fyrir fullt og allt. Bannið skal bóka í gerðarbók um útlendinga, og skal þar getið um refsíabýrgð þá, er leiðir af broti gegn banninu.

Heimilt er dómsmálaráðherra að fella niður bann, samkv. 1. málsg., ef ástæður mæla með því.

15. gr.

Lögreglunni ber að tryggja návist útlendinga, þar til úrskurður fellur um það, hvort meina beri honum landgöngu eða vísa úr landi, svo og til framkvæmdar slíkrar ákvörðunar. Í þeim tilgangi má leggja fyrir útlendinginn að mæta hjá lögreglunni á ákveðnum tímum eða banna honum för úr ákveðnu takmarki. Nú verður eigi talið, að ráðstafanir þessar veiti fullnægjandi öryggi fyrir návist útlendinga, og er þá heimilt að færa hann í gæzlu, samkv. reglum IX. kafla laga um meðferð opinberra mála, nr. 82 21. ágúst 1961, með þeim tilslökunum, er leiðir af eðli málsins.

Ef dráttur verður á framkvæmd brottflutnings fram yfir fjórtán daga, ber lögreglustjóra án tafar að skýra ráðherra frá ástæðum fyrir því.

16. gr.

Allur kostnaður, sem leiðir af því, að útlendingi er meinuð landgangi eða vísað úr landi, samkv. heimild í lögum þessum, þar á meðal kostnaður af fæði, húsnæði, nauðsynlegum fatnaði og gæzlu, greiðist af honum sjálfum. Ef fé hans hrekkur eigi fyrir kostnaði, greiðist það, sem á vantar, úr ríkissjóði.

17. gr.

Brot gegn lögum þessum eða reglum, settum samkvæmt þeim, varða sektum, varðhaldi eða fangelsi, allt að sex mánuðum, nema þyngri refsing liggji við samkvæmt öðrum lögum.

Sömu refsingu skal sá hljóta, sem:

1. Afklar sér vegabréfs eða annars ferðaskilríkis á ólögmetan hátt með því að gefa yfirvaldi rangar upplýsingar eða leyndar vísitandi staðreyndum eða veldur því, að vegabréf eða annað ferðaskilríki er ekki með réttu nafni hans eða fæðingar-degi.
2. Afklar sér í ólögmetum tilgangi fleiri en eins vegabréfs eða ferðaskilríkis, sem gefið er út á nafn hans.
3. Breytir eða fjarlægir í ólögmetum tilgangi hluta úr vegabréfi eða ferðaskilríki eða áritanir, sem þar eru.
4. Kemst í land eða úr landi án þess að hafa samband við íslenska, danska, finnska, norska eða sænska vegabréfaeftirlitið.
5. Á hlutdeild í að leyndar útlendingi fyrir lögreglunni, ef hann veit eða á að vita, að útlendingurinn hefir komið í land án þess að hafa samband við íslenska, danska, finnska, norska eða sænska vegabréfaeftirlitið, eða dvelur hér á landi ólöglega af öðrum ástæðum.

6. Brýtur gegn fyrirmælum, sem gefin eru samkv. heimild í 14. gr. þessara laga eða ákvæðum eldri útlendingalöggjafar.

Tilraun til brota á lögum þessum og hlutdeild í þeim er refsiverð.

Sá, sem á hlutdeild í því, að útlendingur kemst inn í landið án þess að hafa samband við vegabréfaeftirlitið, skal, auk refsíabyrgðar, skyldur til að greiða þann kostnað, sem fellur á hið opinbera vegna ólöglegrar dvalar útlendingins hér á landi og heimsendingar hans.

18. gr.

Mál út af brotum gegn lögum þessum skal fara með að hætti opinberra mála.

Ef halda þarf ella dómsrannsókn um hagi útlendra manna hér vegna einhverra atriða varðandi framkvæmd laga þessara, skal hún fara að hætti opinberra mála.

Sektir samkvæmt lögum þessum renna í ríkissjóð.

19. gr.

Enginn á kröfu á upplýsingum um yfirlýsingar, sem gefnar eru vegna umsóknar um leyfi til landgöngu, dvalar eða atvinnu, né um mál, er varða synjun um landgöngu, brottvísun eða niðurfellingu fyrirskipunar um vísan úr landi.

20. gr.

Sérstök stofnun, útlendingaeftirlitið, sem lögreglustjórinn í Reykjavík veitir forstöðu og lýtur yfirstjórn dómsmálaráðuneytisins, er ráðuneytinu til aðstoðar við framkvæmd laga þessara, eftir því sem nánar er ákveðið í reglugerð.

Lögreglustjórar fara með útlendingaeftirlit, hver í sinu umdæmi, með aðstoð löggæzlumanna. Í hverju lögsagnarumdæmi skal halda skrá yfir útlendinga, er þar dvelja. Heildarskrá yfir útlendinga skal vera í útlendingaeftirlitinu.

21. gr.

Nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara setur ráðherra með reglugerð.

22. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 59 23. júní 1936, um eftirlit með útlendingum.

Dómsmálaráðherra ákveður, hvenær ákvæði 2. og 3. málsg. 5. gr., 1. málsg. 10. gr., 1. og 2. málsg. 12. gr. og 4. og 5. tölul. 2. málsg. 17. gr. koma til framkvæmda gagnvart Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð.

Gjört í Reykjavík, 12. maí 1965.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Jóhann Hafstein.